

Kratkometražni igrani film "Dijagnoza f"

Kovačević, Jasna

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:838813>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-31**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

Sveučilište Sjever

Završni rad br. 3/MED/2015

Kratkometražni igrani film „Dijagnoza f“

Jasna Kovačević, 0103/2012.

Sveučilište Sjever

Odjel za Medijski dizajn

Završni rad br. 3/MED/2015

Kratkometražni igrani film „Dijagnoza f“

Student

Jasna Kovačević, 0103/2012.

Mentor

Simon Bogojević Narath, Izv. Prof.

Koprivnica, rujan 2015. godine

Predgovor

„Dijagnoza f“ je kratkometražni igrani film u trajanju od 10 minuta i 31 sekunde s elementima psihološke drame i eksperimentalnog filma. Korištenjem crno-bijele tehnike, odabirom glazbene podloge, te naracijom koja je u funkciji pružanja uvida u psihološko stanje glavnog lika, vidimo elemente psihološke drame. Također, zbog pojedinih ubrzanih/usporeni kadrova filma, montažnih prijelaza (crni kadar), naglim prekidima tijekom naracije te ponavljanjem „Twitch efekta“ tj. smetnja, „Dijagnozu f“ možemo svrstati u eksperimentalni film koji se često u literaturi naziva i avangardnim, a šezdesetih godina prošlog stoljeća u Hrvatskoj se nazivao i antifilmom ili alternativnim filmom.

Hrvoje Turković razlikuje tri značenja termina avangardnog filma. Prvi se odnosi na povijesni kontekst i tu pripadaju samo filmovi nastali dvadesetih i tridesetih godina prošlog stoljeća. Drugi se može odnositi na različite povijesne kontekste i ne mora imati konzistentne unutarnje crte. U tu kategoriju može biti uključen primjerice individualan opus određenog autora. Treće značenje je već ustaljeno u filmsko povijesnim pregledima kao prepoznatljiva filmska vrsta koja se jasno razlikuje od drugih vrsta te ima svoj povijesni tijek od samih početaka do danas.

Na jednom od okupljanja kinoklubaša iz Zagreba 1962. godine nastaje pojam, odnosno pokret antifilma. Radi se o pokretu koji je imao i tekstove i manifeste, a značio je potpunu autorsku slobodu, oslobađanje od svih pravila i nesputano stvaranje. Radi se o pokretu iz dvadesetih godina 20. stoljeća, a glavno htijenje je bilo osloboditi film sadržaja i naracije te fokus staviti na formu. Primjer takvog filma u Hrvatskoj je primjerice Pansinijev „K3 ili čisto nebo bez oblaka“ iz 1963. godine. [1]

Sažetak

Rad se bavi predprodukcijom, produkcijom i postprodukcijom audiovizualnog materijala čiji je rezultat kratkometražni film naslova „Dijagnoza f“. Film nas uvodi u emocionalno stanje glavne protagonistice i njeno osobno nezadovoljstvo životom što je prikazano putem naracije njenih misli i obavljanjem atipičnih radnja.

Predprodukcija uključuje redateljski koncept, sinopsis, scenarij i knjigu snimanja. Snimanje se odvijalo u privatnom stanu u Koprivnici te je prikupljeno 8 sati video materijala. Tijekom montaže dodani su specijalni zvučni i vizualni efekti te filmska glazba. U završnoj obradi filma „Dijagnoza f“ također je bilo potrebno naknadno dodavanje naracije.

Ključne riječi: predprodukcija, produkcija, postprodukcija, kratkometražni film, „Dijagnoza f“, redateljski koncept, sinopsis, scenarij, knjiga snimanja, snimanje, montaža, zvučni i vizualni efekti, filmska glazba

Sadržaj

1.	Uvod.....	4
2.	Predprodukcija	6
2.1.	Redateljski koncept	7
2.2.	Sinopsis	7
2.3.	Scenarij.....	14
2.4.	Knjiga snimanja.....	38
3.	Produkcija	38
4.	Postprodukcija.....	39
4.1.	Montaža.....	39
4.2.	Filmska glazba.....	40
4.3.	Naracija u filmu	41
4.4.	Specijalni efekti	41
6.	Zaključak.....	42
7.	Literatura.....	43

1. Uvod

Prilikom odabira tematike završnog rada odabran je film koji kao medij nudi veliku mogućnost izražavanja. Cjelokupni proces stvaralaštva nastao je od ideje koja se rodila promatranjem okoline koja je postala preokupirana socijalnim mrežama te problematikom sve manje realne komunikacije između ljudi, a koja kada i postoji često nema konkretnu svrhu već se razgovori odvijaju u obrascima.

Naziv filma je „Dijagnoza f“. Slovo F u liječničkoj praksi označava skup svih psiholoških dijagnoza koje su definirane devijacijama u duha i svijesti. Nakon slova slijedi brojana oznaka koja detaljnije predstavlja o kojoj se točno dijagnozi radi. U nazivu filma korišten je kurent f, umjesto verzala te je izbačen broj koji bi točno definirao devijaciju u psihi koja muči protagonisticu filma kako bi publika mogla sama procijeniti od čega i da li uopće postoji potreba za dijagnozom. Živimo u dobu koje zbog svojih definicijskih parametara na prilično velik broj ljudi sa lakoćom daje predznak F, službeni u verzalu. Kurent sa lakoćom pripisujemo jedni drugima te je ta činjenica poslužila kao temelj za idejnu radnju filma.

Žena, u ranim tridesetima, uspješna na poslovnom planu, ali ispunjena frustracijama stečenim kroz životne okolnosti – ljubav, prijatelji, obitelj. Lik s kojim se gledatelj bez većih poteškoća može poistovjetiti. Scenarij je napisan u formi monologa, pratimo protagonisticu dok komunicira sama sa sobom. Misli su nešto najintimnije što posjedujemo, pa se ta forma činila najprikladnijom. Prostor je odabran po sličnim kriterijima – kupaonica. To je mjesto gdje se odvija naša intima. Kada izgubimo doticaj s vanjskim svijetom, samima sebi otkrivamo najveće strahove i frustracije koje posjedujemo. Razliku naspram onoga što društvo od nas očekuje da budemo te tko zapravo jesmo često mirimo stavljanjem maske. Ipak, čovjek kao zasebna jedinica na taj način funkcionira do određene granice – u sigurnosti vlastitog doma, sve maske padaju. Ostajemo sami sa sobom i vlastitim mislima koje su često ispunjene tipičnim problemima svakoga od nas. Nemogućnost rješavanja problema nerijetko liječimo porocima. Fizičkim - alkohol i cigarete te psihološkim – sarkazam i ironiju čuvamo za društvo, dok sebe „kažnjavamo“ depresijom, samosažaljenjem, potragom za nepostojećim krivcem, čak si dopuštamo i blagu dozu ludosti. Kako drukčije liječiti probleme koje ne samo da ne možemo prikazati društvu, već njihovo postojanje ne želimo priznati ni sebi samima? Stoga, taj trenutak iskrenosti ima veoma ograničeno vrijeme trajanja. Jednom kada je zadovoljila potrebu za redefinicijom same sebe, glumica nanovo prihvaća nametnute joj norme, svoje emocije i razmišljanja stavlja u jedan status – „ :) - drinking wine.“

Za početak filmskog projekta bila je potrebna knjiga snimanja koja se sastoji od sinopsisa, scenarija, redateljskog koncepta te storyboarda. Knjiga snimanja tj. storyboard je zapravo veliki strip filma ili nekog njegovog dijela koji je unaprijed proizveden kako bi filmskoj ekipi pružio mogućnost da vizualiziraju scene i ujedno pronađu potencijalne probleme prije nego se pojave. Također, pomaže procijeniti ukupan financijski trošak samog projekta, a štedi i vrijeme. Pošto se scenarij temelji na monologu, trebalo je napraviti film vizualno atraktivnim. Tijekom izrade storyboarda eksperimentiralo se s različitim kadrovima te se naišlo na dosta problema tijekom samog snimanja s obzirom na ograničenost scenografskim prostorom. Radnja se odvija u kontinuiranom vremenskom slijedu, iako su poneki njeni segmenti neprikazani u potpunosti kako bi gledatelj sam mogao formirati emocionalni dojam.

Većina filma snimana je u odrazu ogledala kako bi se dodatan fokus stavio na misli glavnog lika. Odnosno, naše misli stvaraju odraz, nas samih, okoline, te svijeta oko nas. U konačnici, one definiraju kako ga doživljavamo. Određeni kadrovi kombinirani su kako bi se posebno naglasila psihotičnost glavnog lika. S druge strane, izborom pozicija kamere se željelo naglasiti stanje njenog uma. Cjelokupan proces snimanja filma trajao je četiri dana, a u tom periodu stvoreno je osam sati materijala. Zvuk tj. naracija se snimala naknadno, a njezina obrada izvršena je tijekom montaže. Glazba i zvučni efekti također su naknadno dodani kako bi se stvorila atmosfera u skladu sa glumičnim raspoloženjem.

Sama montaža je bila dosta opširan proces koji je trajao prilično duže od prvobitne zamisli. Trebalo je pažljivo analizirati ukupan snimljeni materijal kako bi se procesom eliminacije došlo do najkvalitetnijih kadrova. S obzirom na odvojeno snimanje zvuka i slike, bila je potrebna njihova sinkronizacija. Također, trebalo je pomno izabrati glazbu i zvučne efekte kako bi se sav materijal kvalitetno ukomponirao u jednu cjelinu. Za potrebe montaže korišten je software Edius 6 koji je bio prikladan zbog svojih mogućnosti. Adobe After Effects korišten je za dodavanje „Twitch effecta“. Film je dobio konačan izgled.

2. Predprodukcija

Priprema za snimanje predstavlja najvažniju fazu u stvaranju filma, koja najčešće traje duže od samog snimanja. Također, treba utvrditi i mnoge druge pojedinosti kao što je lokacija snimanja filma, scenografija, kostimi, rasvjeta i slično. Proces počinje idejom za radnju filma. Film može biti izmišljen ili se temeljiti na stvarnim događajima. Za ovaj projekt film se temelji na scenariju.

Scenarij je podložan mnogim promjenama prije realizacije konačne verzije. Knjiga snimanja u sebi sadrži sve dijaloge uz kratak opis onoga što se događa u svakoj zasebnoj sceni te ostale tehničke upute. U pripremi snimanja često se napravi i tzv. storyboard u kojem su prikazane pojedine sekvence filma. Takva priprema filmskoj ekipi uvelike olakšava posao i omogućuje uštedu vremena. "Najgore je kad na snimanju morate trošiti dragocjeno vrijeme razmišljajući o tome kako postaviti kameru", rekao je redatelj i scenarist Frank Darabont.[2]

2.1. Redateljski koncept

Nakon završene knjige snimanja bilo je potrebno okupiti filmsku ekipu. Zbog svojih odgovarajućih fizičkih predispozicija te višegodišnjeg iskustva u glumi izabrana je protagonistica Vlatka Adžić. Snimanje potpisuje studentica Mara Koceva.

Radnja filma odvija se u kupaonici gdje pratimo protagonisticu koja obavlja neke uobičajene i manje uobičajene radnje (crtanje ružem po ogledalu). Film je zamišljen da nam putem „misli protagonistice“ tj. naracijom pruži uvid u njeno emocionalno stanje. Za naraciju korišten je muški glas kako bi se dodatno naglasila njena psihološka rastrojenost uzrokovana muško-ženskim odnosima. Specifičnost odabira snimateljske tehnike – crno-bijeli film, objašnjava se činjenicom da u samim počecima filma kao umjetnosti, nivo komunikacije između pojedinaca bio je daleko kvalitetniji, kako zbog nedostatka svih tehnoloških prednosti koje danas uživamo, tako i zbog manje užurbanog načina života. Stoga, s obzirom na tematiku i dodatno naglašavanje drame crno-bijela tehnika je bila najlogičniji izbor. Film je sniman četiri dana uz pomoć dvije kamere koje su korištene zbog spontanosti protagonistice što je ujedno riješilo problem nepotrebne repetitije kadrova. S obzirom da je film prikazan u crno-bijeloj tehnici, korištena je postojeća ambijentalna rasvjeta koja također dodatno dočarava realizam. Između pojedinih kadrova umetnut je crni kadar te su određene sekvence filma ubrzane/usporene kako bi se postigao efekt dramatičnosti radnje te se na taj način gledatelje dodatno fokusiralo na radnju filma. Također, kroz cijeli film pojavljuje se „Twitch efekt“ tj. smetnja koja dodatno doprinosi željenoj atmosferi. Osim vizualnih smetnja javljaju se i zvukovne „smetnje“ te prije pojave crnih kadrova dolazi do prekida naracije što dodatno stvara efekt eksperimentalnog filma.

2.2. Sinopsis

Sinopsis je sažeti prikaz ukupne radnje filma. Sinopsis obuhvaća sve bitne točke uvoda, zapleta i raspleta filmske priče, ne ulazeći u detalje. Dijalog likova ne navodi se u sinopsisu. U nastavku je prikazan sinopsis filma „Dijagnoza F“:

Zagreb, sadašnjost, večer. Radnja filma započinje ulaskom protagonistice u kupaonicu. Pratimo je kroz dva segmenta - naraciju njenih misli te obavljanje tipično ženskih radnji kao što su skidanje šminke, češljanje kose, vaganje. Dobivamo uvid u njene misli koje su prepune sarkazma te općeg nezadovoljstva vlastitim životom. Tijekom misli prekida suprugov poziv na koji se odluči ne javiti. Protagonistica, iznervirana pozivom, počinje sa atipičnim radnjama - crta lik na ogledalu te ga prekriži, riba WC školjku suprugovom četkicom za zube, počinje piti vino i pušiti cigarete na podu kupaonice. Počinje se suočavati sama sa svojom prošlošću i frustracijama izazvanim od strane njene obitelji. Na kraju filma kupa se u kadi te nazad stavlja „masku“ koju društvo od nje očekuje - objavljuje status na facebooku.

2.3. Scenarij

Scenarij se piše isključivo fontom „courier“, tj. „courier new“, veličine 12. Radi se o neproporcionalnom fontu kod kojega svako slovo zauzima jednak prostor, za razliku od proporcionalnog fonta (npr. times new roman), kod kojega je, primjerice, „i“ uže od „m“. Stoga će scenarij pisan u „courieru“ imati uvijek jednak broj slovnih mjesta po retku, a to će pomoći čitatelju (uz ostale standardizirane parametre) da lakše procijeni vremenske proporcije scenarija. Scenarij se dijeli na niz scena. Svaku pojedinu scenu objedinjuje zajednički prostor/lokacija i doba dana. Ukoliko se mijenja jedan od ta dva parametra, nastaje nova scena.

Na početku scene, u zaglavlju, nalazi se naznaka koja definira radi li se o interijeru ili eksterijeru, naziv lokacije, te doba dana. Scenarij kao pisani dokument ne pripada književnosti, nego predstavlja svojevrsan jezični nacrt filma. Izuzetak predstavljaju neki veliki redatelji/scenaristi (Bergman, Kurosawa) koji su svoje scenarije ponekad pisali u formi književne proze.[3]

U slučaju scenarija za film „Dijagnoza F“ glas lika daje narator koji nije fizički prisutan u sceni tj. radi se o tzv. unutarnjem monologu lika te se njegov govor naznačuje kraticom V.O. (engl. „voice over“, doslovni prijevod: „glas preko“). U nastavku je predstavljen scenarij filma „Dijagnoza F“:

1.INT. KUPAONICA. VEČER.

ŽENA ulazi u kupaonicu te dolazi do ogledala. Promatra svoj odraz u ogledalu. S lica joj se cijedi šminka. Prikazuje se datalj očiju.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Ja sam jebena luđakinja!

Promatra svoj odraz u ogledalu i vaticom čisti lice.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Treba isprati sav trud. Šminkom protiv debelih, masnih prišteva, prekratkih trepavica, blijedih usana, pretankih obrva za opće dobro preseravanje... Samo 99.99. Teško zarađena ljepota. Miris sarkazma gratis.

Žena češlja kosu.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Svi smo isti jebeni licemjeri. Postali smo jebeni rak ovog svijeta. Brijemo na posebnost, a zapravo smo isfurane kopije.

Čuje se zvonjava mobitela. Žena uzima mobitel iz torbice. Odluči ignorirati poziv te vraća mobitel u torbicu.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Poštovani korisniče braka, vaša žena je svjesna da ćete ostati raditi duže.

Žena ružem nacрта na ogledalu muškarca te ga prekriži. Ljutito baci ruž.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Jebote, znam da sam bolja od toga. Možda ne znaš. Svih ovih godina ti nisi i nećeš nikada upoznati mene.

Žena se grebe po licu.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

U pravu si. Tko bi me više htio, ni sama sebe više ne želim. Moji kompleksi su postali naši kompleksi. Strah me paralizirao. Strah me otupio. Strah je postao moj glavni izvor. Da li je to sve potaknulo tvoje laži? Ili si od početka igrao igrice sa mnom?

Skine suknju te dolazi do ormara.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Ne razumiješ da sam ja pobijedila. Ne razumiješ da ja sve znam. Jebeno ne razumiješ da ti dajem priliku. Sam sebe uvjeravaš da si najbolji. Gledaš me u oči. Smiješ se. Olakšavaš si, varaš sebe dragi moj, o dragi moj.

Dolazi do ormara te ga pretražuje. Nalazi mantil i oblači ga.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Bilo je glupo za očekivati da nećeš pokleknuti. Ti si bar uvijek stremio novim izazovima. Zašto se vraćati na osvojenu tvrđavu? Dopustila sam ti da me razboliš. Hvala ti što si mi pokazao kako ljubav funkcionira. Teorija monogamije je pala u vodu.

Uzima vagu koja se nalazi ispod ormara te staje na nju.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Pretvorio si me u isfrustriranu ženu s viškom kila, viškom gorčine. Takvim jadnicama sam se rugala. Jebi i dalje jadnice.

Uzima muževu četkicu za zube. Trlja WC školjku s njom.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Oscar ti se smiješi, poput mene. Pametna žena zna kada treba biti glupa.

Ugušit ćeš se u svojoj jadosti koju ni sam ne razumiješ.

Sjeda na pod. Naslanja se na kadu.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Ja imam sebe, svoje dostojanstvo, svoju istinu. Sutra je novi dan. Osvetit ću ti se na način na koji ti nikada nećeš moći. Više ću vjerovati, postat ću sigurnija, bolja, iskrenija. Sve ono o čemu ti samo možeš sanjati. Svi smo prevareni ili varamo. Sami sebi smo najbitniji. Sami u neizlječivoj usamljenosti. Imam se vremena upoznavati. Kako sam samo djetinjasto vjerovala. Možda smo povremeno bili srodne duše. Možda smo s vremenom nestali. Trebala sam više obraćati pažnju na lica drugih. Oni svi znaju ili se boje saznati. Sama sebi sam teška.

Uzima bocu vina koja se nalazi iza svijeće.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Nekada smo mogli naći smisao u svemu. Nekada smo bili mi. Sad smo ostali samo ti i samo ja.

Pali cigaretu te puši iznad WC školjke.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Da li je vrijedilo riskirati? Svoje emocije dok ne ostanem bez njih. Tražiti snagu i sreću svaki put ispočetka. Voljeti toliko da boli. Sama sam kriva, sama sam se osudila. Mogu imati sve.

Sjedi naslonjena na kadu i pije vino. Boca vina se prolije.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Imala sam tebe majko. Hvala ti što si me naučila kako je to biti ostavljena. Hvala ti na mom inatu prema životu.

Zbog tebe majko, ja sam uspješna. Nisi me štedjela. Znala si da život ne štedi. Postala si jadnica zbog njega, dopustila si da te potpuno preuzme. I još si mene okrivljavala. S njim si radi mene, govorila bi mi. Njegove ljubavnice pokazale su mi što je to ljubav. Ja sam postala kriva što te on vara. Ja sam postala kriva što on pije. Ja sam kriva što je on oduzeo i posljednji komadić tebe i ostavio te. To si zaslužila. I za to sam ja kriva. Tvoj produkt. Kako je teško kad nemaš krivca. Voljela bih da si i ti moj krivac.

Kako ironično! Dijete s talentom kojeg si ti stvorila. Bila sam i ostala sama.

Bila sam i postala slobodna. Kome pripada moja sloboda? Sloboda je samo iluzija u našim glavama. Dala sam sebe. Moji osjećaji su bitni. Postala sam bitna, sebi sam bitna. Dani odlaze smijanju dosadnim ljudima i njihovim još smješnijim forama.

Čisti proliveno vino s poda.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Ovo loše vino treba tražiti oprost za svoje postojanje. Prije si bila civilizirana, draga. I onda si počela tražiti deep shit u svemu. Vjerojatno sam zato i tako uspješna. Uspješna u kenjanju. Ljudi vole pokvarene stvari. Krivo je uvijek pravi put. Profit nas napaljuje. Rijetki su sretnici. Rijetki su napaljeni.

Krpom briše nactrani lik na ogledalu. Promatra svoj odraz te skida naušnice.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Robovi lažnog kiča i glamura. Taj divan novac. Kako si ti majko najbolje znala reći, bolje je biti u kurcu s novcem u džepu nego bez ičega. Ti si bila u

kurcu bez ičega, zatočena sa svojim
glavnim krivcem. I dalje sam krivac
svakome. Svijet je sve stvarniji i
sjebaniji. Trebaju nam isključiti
televizore kako bi napravili pobunu oko
lošeg programa. Svaka balada je našla
svoj smisao. I svaka budala svoju
istinu.

Pogleda na sat.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Tek je ponoć. Život je još mlad. Sa
mnom i bez mene svijet i dalje
funkcionira. Bolje nego ja s njim.

Razgledava interijer kupaonice i pije vino.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Di mi je bila pamet kad sam kupovala
ove odvratne pločice? Sat i pol života
za svaku od njih. Postali smo
sakupljači pločica. Živjela
demokracija! Sloboda kretanja i da
budeš kreten!

Kucne čašom vina o zid. Počinje se skidati.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Sloboda da dam otkaz i umrem od gladi.
Sloboda manipulacije. Trebala sam se
baviti prostitucijom. Šteta što je
ilegalno. Ugrozila bih moralnost
drugih. Neki to moralno rade džabe.

Ulazi u kadu.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Onako kako ti to najviše voliš.

Leži u kadi.

MUŠKI NARATOR (V.O.)

Zaradi poštovanje, trudi se da budeš potplaćena, uživaj, vjeruj. Želiš biti sretna? Budi. Počela sam svoj smisao tražiti u mraku. Negativ. Pozitiv. Teško se živi u pozitivu, još teže u negativu. Nađi se u sredini. Budi svoj smisao. Dopusti nekome da bude tvoj smisao. Netko. Nešto.

Otvora facebook. Piše status: „☺-drinking wine“. Objavljuje ga.

2.4. Knjiga snimanja

Knjiga snimanja je zapis kojim se scenarij razrađuje u obliku koji postaje temelj snimanja filma, a obuhvaća niz različitih međufaza između scenarija i snimanja te se najčešće ostvaruje u formi storyboarda. Ona sadrži podjelu na scene i kadrove, mjesto radnje, opis plana, kuta snimanja, zvuka i slično te je osnova za snimanje filma. Osim što je svaki kadar detaljno opisan uz njega se veže animacija, fotografija ili crtež kojim slikovno prikazujemo pojedine sekvence iz filma. U knjizi snimanja za film „Dijagnoza f“ korištena je fotografija kao slikovni prikaz kadrova. Finalni izgled filma ne mora se u potpunosti slagati s knjigom snimanja, te je podložna promjenama tijekom snimanja. Arapskim brojevima obilježavaju se pojedini kadrovi označene scene. A onda kreću oznake INT (ako je riječ o interijeru) ili EXT (eksterijeru). U opisnom dijelu knjige snimanja govorimo o filmskim planovima koji označavaju mjeru za filmski prostor ili prostor što ga zahvaća objektiv kamere. Neovisno o tome što snimamo (krajobraz, čovjeka, predmete), nazivi planova se uvijek određuju prema visini odrasle osobe prosječnog rasta. Kad u kadru nema osoba, tada zamišljamo ljudski lik koji bi se mogao nalaziti u kadru uz snimani objekt. Odabirom planova tijekom snimanja, ali i kasnije redosljedom planova u gotovom filmu, nastoji se jasno ispričati radnja filma i usmjeriti pozornost gledatelja.

Prva grupa planova su planovi prostora, a to su:

- Polutotal – promatra se dio veće ambijentalne cjeline
- Total – obuhvaća cjelinu nekog većeg objekta

Druga grupa su planovi radnje ili akcije, a to su:

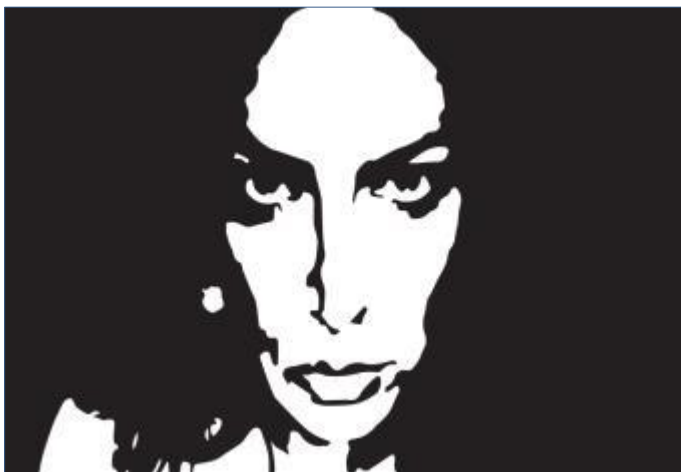
- Srednji plan – prikazuje cijelu osobu od glave do pete
- Američki plan – koji prikazuje osobu od koljena na više

Sljedeća grupa planova su planovi osobe ili lika, a to su:

- Polublizi plan – prikazuje osobu od pojasa do tjemena
- Blizi – prikazuje osobu od poprsja do tjemena (poput biste).
- Krupni plan – prikazuje ljudsku glavu

Detalj je plan koji se više ne može dijeliti, mogli bi reći “potpuno krupan”, dakle dio osobe ili predmeta. Detalj je dokaz kako film nije mehanička reprodukcija zbilje, jer u životu nikad ne možemo vidjeti primjerice samo nečije oko (bez ostalog dijela lica.)[4]

Također, u knjizi snimanja označavamo gornji rakurs (pogled odozgo) i donji rakurs (pogled odozdo). Gornji rakurs stavlja gledatelja u povlaštenu poziciju i pridonosi osjećaju nadmoći, dok donji djeluje suprotno. Primjer knjige snimanja za film „Dijagnoza F

rez

K_01. INT. VEČER. KUPAONICA
Kamera statična. Vidimo američki
plan GLUMICE koja otvata
kupaonice te dolazi ispred
kamere. Glumica u krupnom planu
gleda u kameru.
Zvuk: Wire madness
Zvuk: otvaranja vrata

rez

K_02. INT.VEČER. KUPAONICA
Kamera statična. Krupni plan
glumice koja gleda u desno.

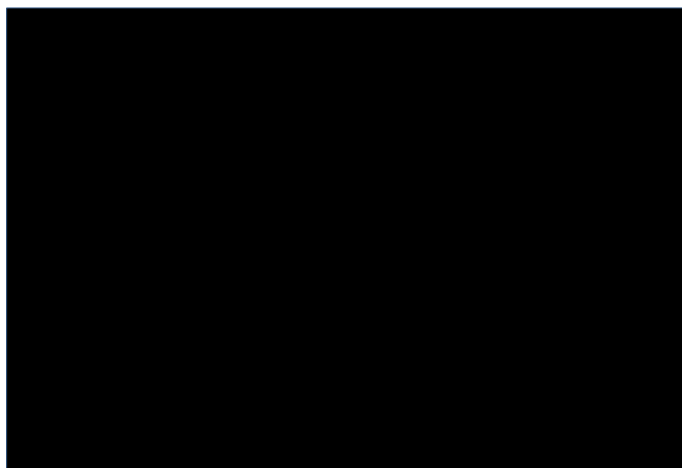
rez

K_03. INT.VEČER.KUPAONICA
Kamera statična. Krupni plan
glumice koja gleda u lijevo.

rez

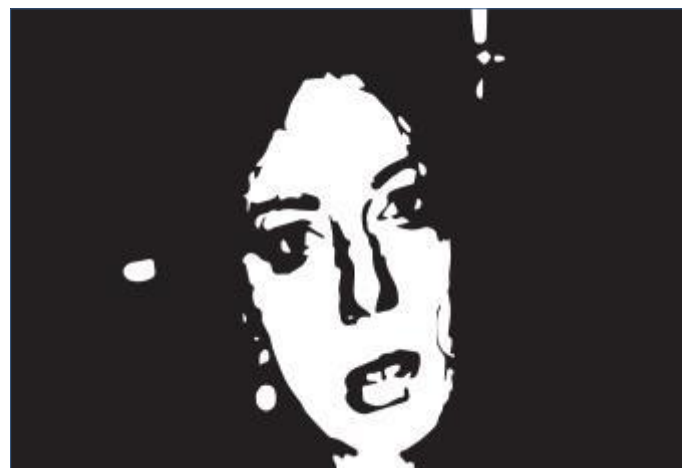
K_04.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična. Krupni plan
glumice koja gleda u kameru.

rez

K_05.INT. VEČER.KUPAONICA

Crni kadar.

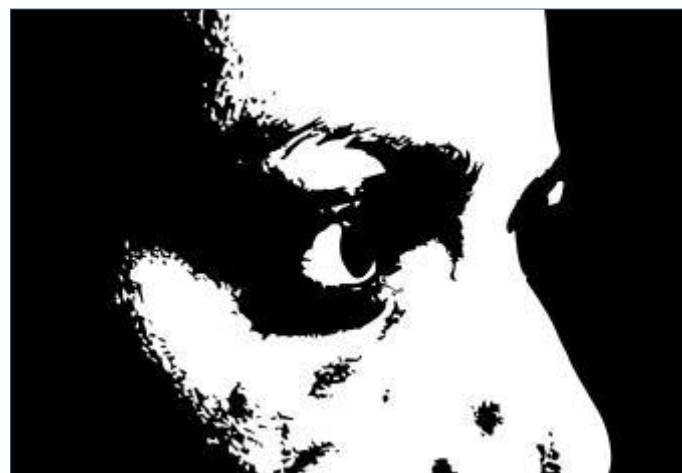

rez

K_06. INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična. Glumica se u krupnom planu pojavljuje u kadru sa razmazanom šminkom.

ZVUK: Wire madness

rez

K_07. INT. VEČER. KUPAONICA

Kamera statična. Detalj na oči glumice iz poluprofila.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

"Ja sam.."

ZVUK: Wire madness

rez

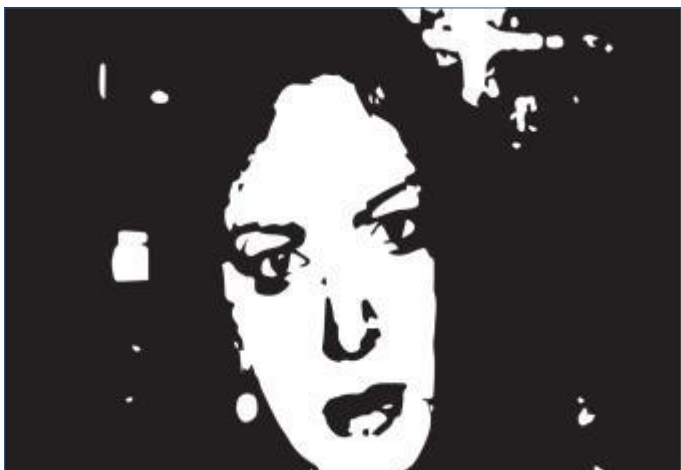
K_08. INT. VEČER. KUPAONICA

Kamera statična. Detalj na oči glumice.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

"...jebena luđakinja..."

ZVUK: Wire madness

rez

K_09.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična. Krupni plan
glumice sa razmazanom šminkom.
ZVUK: Wire madness

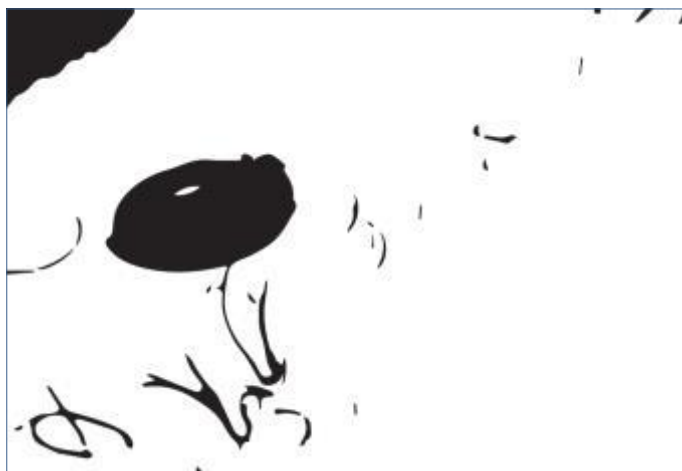

zatanjenje

K_10.INT. VEČER.KUPAONICA
Blizi plan, kamera statična
usmjerena prema ogledalu. U prvom
planu su leđa glumice, u drugom
planu njen odraz u ogledalu.
Glumica promatra svoj odraz i
vaticom čisti lice.

OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Treba isprati sav trud. Šminkom
protiv debelih, masnih prišteva,
prekratkih trepavica, blijedih
usana, pretankih obrva za opće
dobro preseravanje....samo 99.99
kn. Teško zarađena ljepota. Miris
sarkazma gratis."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_11.INT. VEČER.KUPAONICA
Krupni plan odroda i dlaka kose.
Vidimo kako dlake padaju po
umivaoniku.

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_12.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, donji rakurs.
Blizi plan glumice iz profila
koja ljutito češlja kosu.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Svi smo isti jebeni licemjeri."
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_13.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, blagi donji
rakurs. Američki plan glumice koja
češlja kosu. U prvom planu su leđa
glumice, u drugom planu njen odraz
u ogledalu.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Postali smo jebeni rak ovoga
svijeta."
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_14.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, blagi donji
rakurs. Blizi plan glumice koja
češlja kosu. U prvom planu je
desni poluprofil glumice, u
drugom planu njen odraz u
ogledalu. Čuje se zvonjava
mobitela, glumica spušta pogled.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Brijemo na posebnost, a zapravo
smo isfurane kopije."
ZVUK: zvonjava mobitela
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_15.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, srednji plan.

Fokus je na torbici koja se nalazi na umivaoniku. U prvom planu prikazu ju se ruke glumice koja uzima mobitel te ga vraća u torbicu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Poštovani korisniče braka, vaša žena je svjesna da ćete ostati raditi duže.”

ZVUK: zvonjava mobitela.

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_16.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, usmjerena prema ogledalu.

Blizi plan odraza glumice u ogledalu. Glumica ružem crta po ogledalu lik muškarca te ga prekriži i bijesno baca ruž.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Jebote, znam da sam bolja od toga. Možda ne znaš. Svih ovih godina ti nisi i nećeš nikad upoznati mene.

ZVUK-glazba: horror ambient

ZVUK: Insomnia

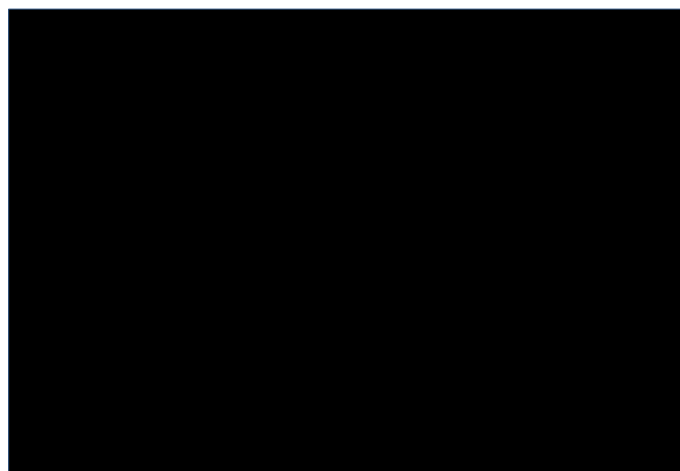
rez

K_17.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična. Krupni plan odraza glumice u ogledalu i nacrtanog lika. Glumica se grebe po licu.

OFF zvuk (unutarnji monolog): "U pravu si. Tko bi me više htio, ni sama sebe više ne želim.. Moji kompleksi su postali naši kompleksi. Strah me paralizirao. Strah me otupio. Strah je postao moj glavi izvor. Da li je to sve potaknulo tvoje laži? Ili si od početka igrao igrice sa mnom?"

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_18.INT. VEČER.KUPAONICA

Crni kadar.

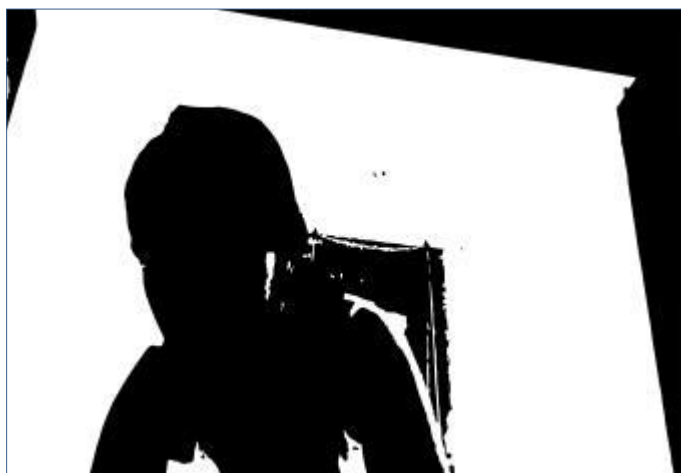
OFF zvuk (unutarnji monolog): "Ne razumiješ da sam ja pobjedila."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_19.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice. Srednji plan glumice.
Glumica skida suknju ispred
umivaonika te kreće prema ormaru.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Jebeno ne razumiješ da ti dajem
priliku. Sam sebe uvjeravaš da si
najbolji, gledaš me u oči, smiješ
se. Olakšavaš si, varaš sebe
drugi moj ,o dragi moj."
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_20.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, smještena unutar
ormara. Fokus kamere je prema
vratima ormara. Vidimo polublizi
plan glumice kako otvara vrata
ormara te traži mantil. Nalazi
mantil, oblači ga te zatvara
ormar.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Bilo je glupo za očekivat da
nećeš pokleknut. Ti si bar uvijek
stremio novim izazovima. Zašto se
vraćati na osvojenu tvrđavu.
Dopustila sam ti da me razboliš.
Hvala ti što si mi pokazao kako
ljubav funkcionira. Teorija
monogamije je pala u vodu."
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

rez

rez

rez

K_21.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična. Srednji plan glumice koja kleči na podu te uzima vagu koja se nalazi ispod ormara. Stavlja vagu ispred sebe te ustaje. Vidimo njezine noge. Staje na vagu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Pretvorio si me u...”

ZVUK-glazba: horror ambient

K_22.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera iz ruke. Krupni plan vage i stopala. Prikazuju se kile na vagi.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“...isfrustriranu ženu s viškom kila, viškom gorčine...”

ZVUK-glazba: horror ambient

K_23.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, polutotal kupaonice. U prvom planu je WC školjka. U drugom planu vidimo srednji plan glumice kako silazi s vage. Kreće prema lavabou.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Takvim jadnicama sam se rugala. Jebi i dalje jadnice.”

ZVUK-glazba: horror ambient

K_24.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, usmjerena prema ogledalu. Blizi plan odraza glumice u ogledalu. Uzima četkicu za zube te ju promatra.

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_25.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice. U prvom planu je WC
školjka, u drugom planu vidimo
glumicu pored lavaboa. Glumica
drži četkicu za zube.

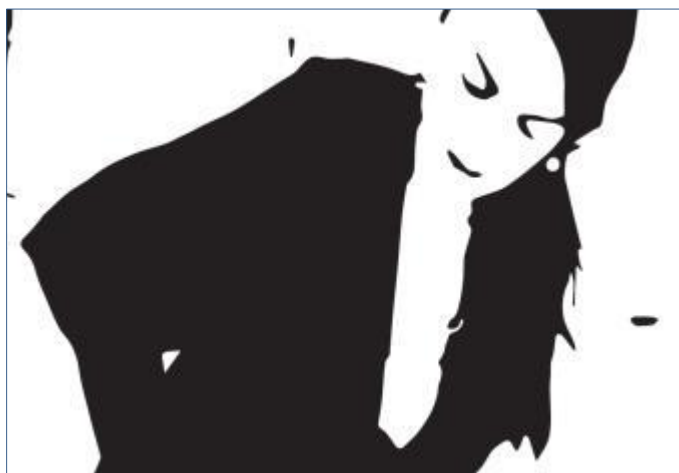
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_26.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, usmjerena prema
ogledalu. Blizi plan odraza
glumice u ogledalu kako odlazi iz
kadra.

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_27.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice. U prvom planu je wc
školjka. Glumica dolazi do WC
školjke čiju unutrašnjost počinje
trljati četkicom za zube. Baca
četkicu te sjeda naslonjena na
kadu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Oscar ti se smiješi, poput mene.
Pametna žena zna kada treba biti
glupa. Ugušit ćeš se u svojoj
jadosti koju ni sam ne razumiješ"
ZVUK-glazba: horror ambient

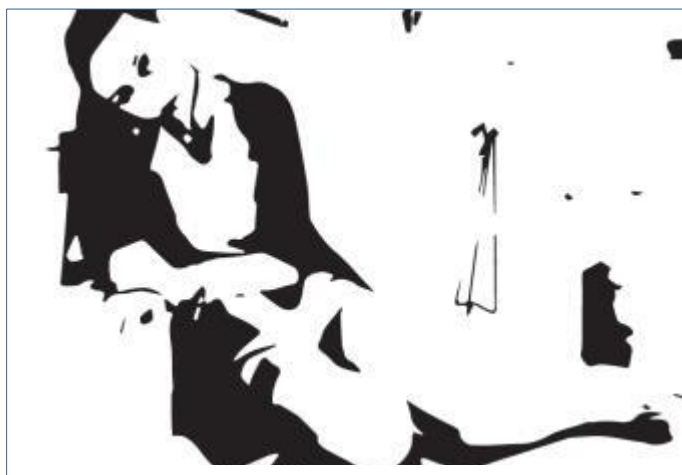

rez

K_28.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice, ekstremni gornji
rakurs. Glumica u srednjem planu
sjedi laktovima naslonjena na
kadu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Ja imam sebe, svoje
dostojanstvo, svoju istinu. Sutra
je novi dan."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_29.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice. U prvom planu je
glumica bočno okrenuta prema
kameri. Sjedi naslonjena laktom
na stepenicu kade.

OFF zvuk (unutarnji monolog):
"...osvetit ću ti se na način na
koji ti nikad nećeš moći."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_30.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice, ekstremni gornji
rakurs. Glumica sjedi laktovima
naslonjena na kadu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Više ću vjerovati...”

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_31.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice, ekstremni gornji
rakurs. Glumica sjedi pored kade
laktovima naslonjena na koljena.

ZVUK-glazba: horror ambient

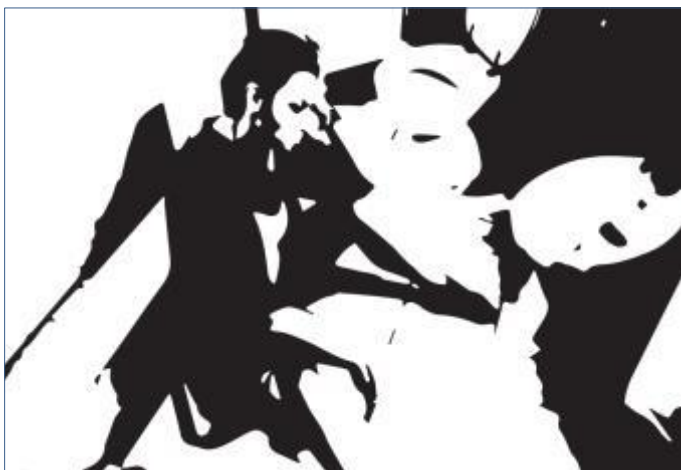
rez

K_32.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice. U prvom planu je
glumica bočno okrenuta prema
kameri. Sjedi naslonjena laktom
na kadu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“...postat ću sigurnija, bolja,
iskrenija, sve ono o čemu ti samo
možeš...”

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_33.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice, ekstremni gornji
rakurs. Glumica sjedi pored kade
laktovima naslonjena na koljena.
OFF zvuk (unutarjni monolog): “
...sanjati...”
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_34.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice, ekstremni gornji
rakurs. Glumica sjedi bočno,
naslonjena glavom i laktom na
kadu. Igra se dlakom kose.
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_35.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, ekstremni gornji
rakurs. Glumica u srednjem planu
skvrčeno sjedi pored kade.
OFF zvuk (unutarjni monolog): “
...svi smo prevareni ili varamo.
Sami sebi smo naj bitniji. Sami u
neizlječivoj...”
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_36.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice, ekstremni gornji
rakurs. Glumica sjedi laktovima
naslonjena na kadu.
OFF zvuk (unutarjni monolog):
“...usamljenosti...”
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_37.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice. Glumica sjedi pored
kade okrenuta bočno prema kameri.
Igra se sa štiklom.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"...imam se vremena..."
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_38.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice. Glumica sjedi pored
kade, bočno okrenuta prema
kameri.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"...upoznavati. Kako sam samo
djetinjasto vjerovala."
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_39.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polutotal
kupaonice, ekstremni gornji
rakurs. Glumica sjedi pored kade,
mjenja poziciju sjedenja.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Možda smo povremeno bili srodne
duše. Možda smo s vremenom
nestali."
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_40.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, srednji plan glumice, ekstremni gornji rakurs. Glumica bočno sjedi naslonjena laktom i glavom na kadu. Igra se s vjenčanim prstenom, skida ga i stavlja na kadu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

„Trebala sam više obraćati pažnju na lica drugih. Oni svi znaju ili se boje saznati. Sama sebi sam teška.“

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_41.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, polutotal kupaonice. U prvom planu je svijeća, u drugom planu glumica bočno sjedi naslonjena laktom i glavom na kadu. Glumica poseže iza svijeće te uzima bocu vina.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Nekada smo mogli naći smisao u svemu. Nekad smo bili mi. Sad smo ostali samo ja i samo ti.”

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_42.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, polutotal kupaonice. U prvom planu je svijeća, u drugom planu glumica bočno sjedi naslonjena laktom na kadu. Igra se sa cigaretom. OFF zvuk (unutarnji monolog): "Da li je vrijedilo riskirati? Svoje emocije dok ne ostanem bez njih. Tražiti snagu i sreću svaki put ispočetka. Voljeti..."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_43.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, krupni plan. Upaljačem pali cigaretu. OFF zvuk (unutarnji monolog): "...toliko da boli."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_44.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, blizi plan glumice. U prvom planu fokus je na dijelu naramenice od torbe, a u drugom planu izvan fokusa vidimo glumicu kako puši iznad wc školjke.

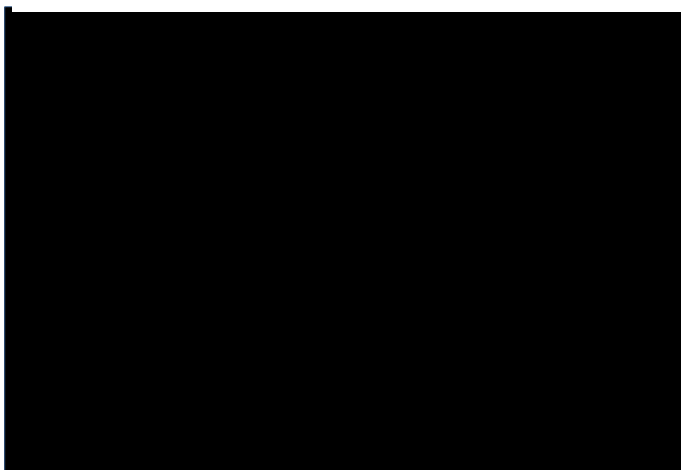
OFF zvuk (unutarnji monolog): "Sama sam kriva, sama sam se osudila."

K_45.INT. VEČER.KUPAONICA

CRNI KADAR

OFF zvuk (unutarnji monolog): "Mogu imati sve."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

rez

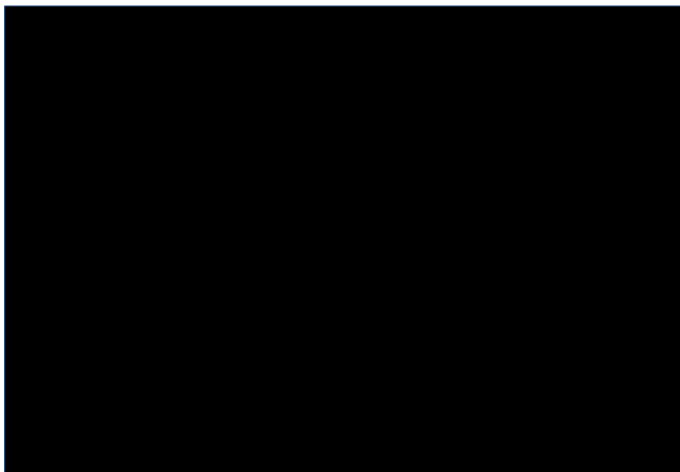
K_46.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, polublizi plan glumice. U prvom planu glumica sjedi, izmjenjujući poze. U drugom planu je kada i boca vina. Glumica pije vino.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Imala sam tebe majko. Hvala ti što si me naučila kako je to biti ostavljena. Hvala ti na mom inatu prema životu. Zbog tebe majko ja sam uspješna. Nisi me štedjela. Znala si da život ne štedi. Postala si jadnica zbog njega , dopustila si da te potpuno preuzme. I još si mene okrivljavala. S njim si radi mene govorila bi mi. Njegove ljubavnice pokazale su mi što je to ljubav. Ja sam postala kriva što te on vara. Ja sam postala kriva što on pije. Ja sam kriva što je on oduzeo i posljednji komadić tebe i ostavio te. To si zaslužila. I za to sam ja kriva. Tvoj produkt. Kako je teško kad nemaš krivca. Voljela bi da si i ti moj krivac. Kako ironično! Dijete s talentom kojeg si ti stvorila. Bila sam i ostala sama. Bila sam i postala slobodna. Kome pripada moja sloboda. Sloboda je samo iluzija u našim glavama. Dala sam sebe. Moji osjećaji su bitni. Postala sam bitna, sebi sam bitna.”

ZVUK-glazba: horror ambient

K_47.INT. VEČER.KUPAONICA

Crni kadar

OFF zvuk (unutarnji monolog):

"Dani odlaze smijanju dosadnim ljudima i njihovim još smješnijim forama."

Zvuk: rusenja boce vina

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_48.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, polutotal kupaonice, blagi gornji rakurs. Glumica kleči i krpom briše vino s poda.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

"Ovo loše vino treba tražiti oprost za svoje postojanje. Prije si bila civilizirana..."

rez

zavjesa

K_49.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, polutotal kupaonice. Vidimo profil glumice koja kleči i krpom briše vino s poda. Cijedi krpom, stavlja je na kadu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

"...draga. I onda si počela tražiti deep shit u svemu. Vjerojatno sam zato i tako uspješna. Uspješna u kenjanju. Ljudi vole pokvarene stvari. Krivo je uvijek pravi put. Profit nas napaljuje. Rijetki su sretnici. Rijetki su napaljeni. Ovo loše vino treba tražiti oprost za svoje postojanje."

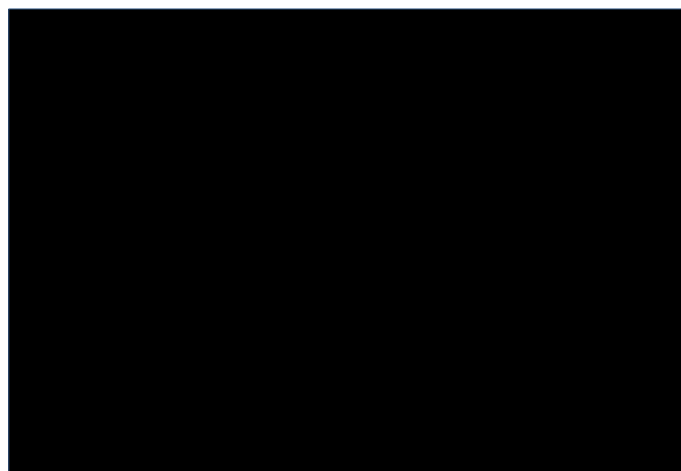

rez

K_50.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, blizi plan
glumice. U prvom planu vidimo
leđa glumice, u drugom odraz
njenog lica koji se preklapa sa
nacrtanim likom muškarca. Glumica
krpom briše lik na ogledalu.
Promatra svoj odraz te skida
naušnice.

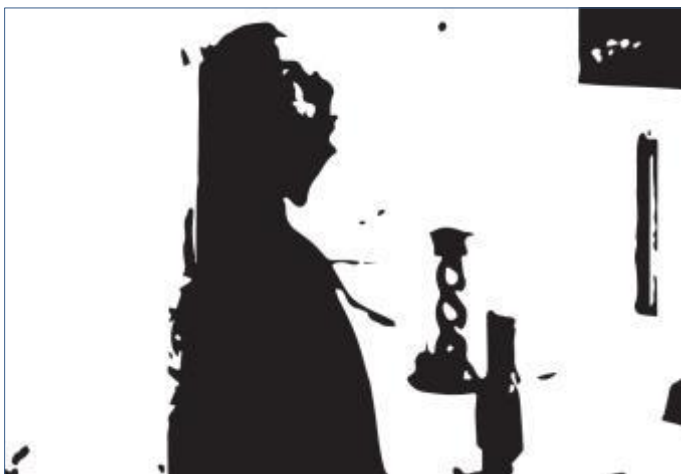
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Robovi lažnog kiča i glamura.
Taj divan novac. Kako si ti majko
najbolje znala reći bolje je biti
u kurcu s novcem u džepu nego bez
ičega. Ti si bila u kurcu bez
ičega zatočena sa svojim glavnim
krivcem. I dalje sam krivac
svakome. Svijet je sve stvarniji
i sjebaniji. Trebaju nam
isključiti televizore kako bi
napravili pobunu oko lošeg
programa. Svaka balada je našla
svoj smisao. I svaka budala svoju
istinu. Tek je ponoć. Život je
još mlad"

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_51.INT. VEČER.KUPAONICA
Crni kadar
OFF zvuk (unutarnji monolog): "Sa
mnom i bez mene svijet i dalje
funkcionira. Bolje nego ja s
njim."
ZVUK-glazba: horror ambient

K_52.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polublizi plan
glumice iz profila. Glumica sjedi
naslonjena na zid, pije vino.
ZVUK-glazba: horror ambient
Zvuk: voda

rez

K_53.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, polublizi plan
glumice koja sjedi naslonjena na
zid. Igra se s kosom.
ZVUK-glazba: horror ambient
Zvuk: voda

rez

K_54.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, krupni plan
glumice iz desnog
poluprofila. Glumica razgledava
interijer kupaonice.
OFF zvuk (unutarnji monolog): “
Di mi je bila pamet kad sam
kupovala ove odvratne pločice?
Sat i pol života za svaku od
njih. Postali smo sakupljači
pločica.”
ZVUK-glazba: horror ambient
Zvuk: voda

rez

K_55.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, polublizi plan glumice iz profila koja sjedi naslonjena na zid. Glumica kucne bocom vina od zid.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Živjela demokracija! Sloboda kretanja i da budeš kreten!”

ZVUK-glazba: horror ambient

Zvuk: voda

rez

K_56.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, usmjerena prema ogledalu. Odras američkog plana glumice koja je okrenuta leđima, skida mantil.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

“Sloboda da dam otkaz i umrem od gladi. Sloboda manipulacije.

Trebala sam se baviti

prostitucijom. Šteta što je ilegalno. Ugrozila bih...”

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_57.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera iz ruke, krupni plan. Kamera prati ruku glumice koja prolazi po bedrima, podižući spavaćicu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):
"...moralnost drugih. Neki to moralno rade..."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_58.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, blizi plan glumičinih nogu. U prvom planu vidimo kako spavaćica pada iza njih.

OFF zvuk (unutarnji monolog):
"...džabe."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_59.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera iz ruke, blizi plan glumičinih nogu. Kamera prati njene noge dok ulazi u kadu.

OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Onako kako ti to najviše voliš."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_60.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera statična, srednji plan glumice. Glumica leži u kadi. U prvom planu su njezine noge.

OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Zaradi poštovanje,..."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_61.INT. VEČER.KUPAONICA

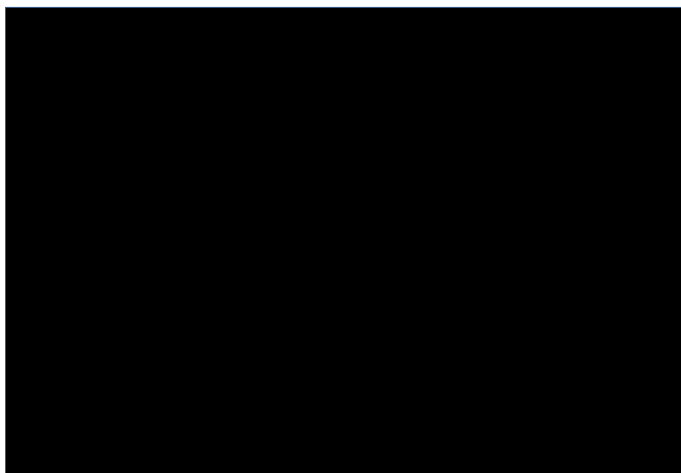
Kamera iz ruke, srednji plan glumice, ekstremni gornji rakurs. Glumica leži u kadi.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

"...uživaj, vjeruj. Želiš biti sretna? Budi.

Počela sam svoj smisao tražiti u mraku."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_62.INT. VEČER.KUPAONICA

Crni kadar

OFF zvuk (unutarnji monolog):

"Negativ."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

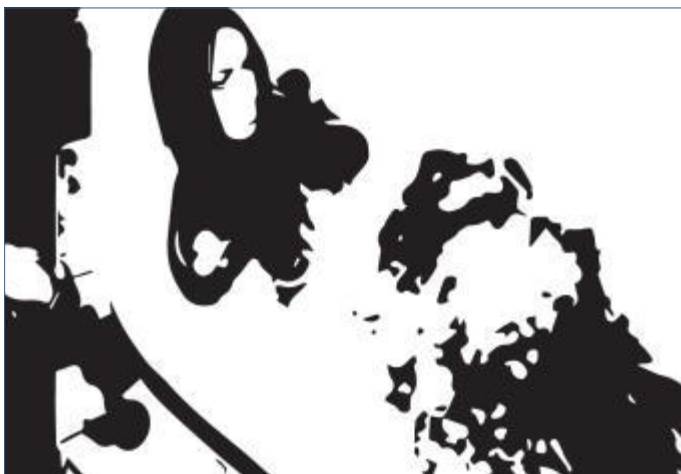
K_63.INT. VEČER.KUPAONICA

Kamera iz ruke, srednji plan glumice, blagi gornji rakurs. Glumica leži u kadi. U prvom planu je njezina glava.

OFF zvuk (unutarnji monolog):

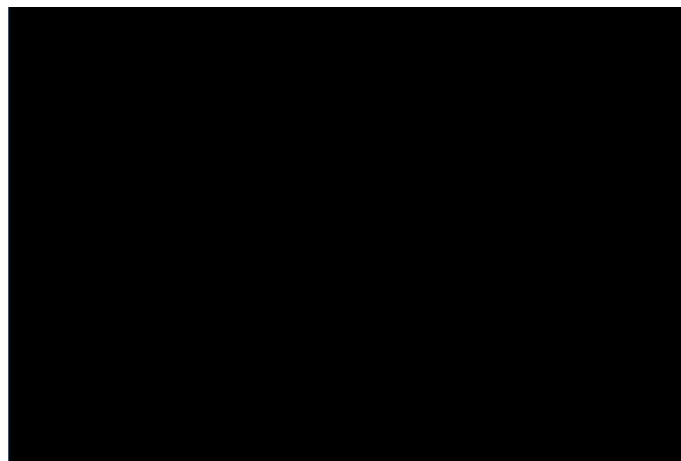
"Pozitiv."

ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_64.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera iz ruke, američki plan,
ekstremni gornji rakurs. Glumica
leži u kadi.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Teže se živi u pozitivu još teže
u negativu."
ZVUK-glazba: horror ambient

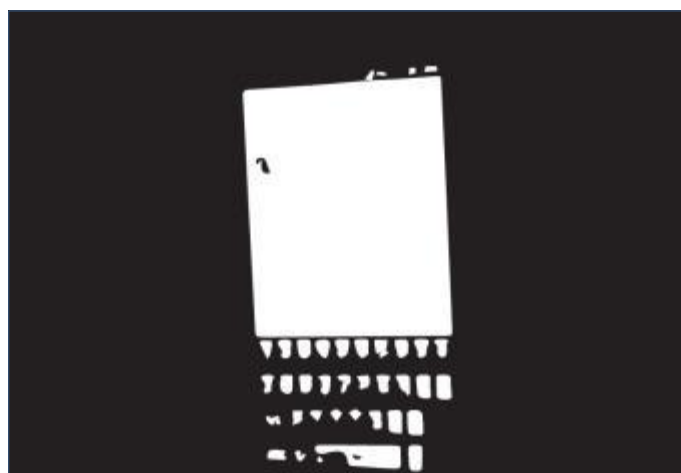
rez

K_65.INT. VEČER.KUPAONICA
Crni kadar
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_66.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, srednji plan
glumice, blagi gornji rakurs.
Glumica leži u kadi. U prvom
planu je njezina glava. Glumica
uzima mobitel.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Nađi se u sredini. Budi svoj
smisao. Dopusti nekome da bude
tvoj smisao. Netko."
ZVUK-glazba: horror ambient

rez

K_67.INT. VEČER.KUPAONICA
Kamera statična, krupni plan
mobitela. Glumica piše status na
facebook-u te ga objavljuje.
OFF zvuk (unutarnji monolog):
"Nešto."
ZVUK-glazba: horror ambient

3. Produkcija

Za potrebe snimanja filma „Dijagnoza f“ korištene su dvije kamere - Canon 1100D i Sony HDR-CX330E. Rezolucija snimanja je 1280x720. Lokacija snimanja je Koprivnica, privatan stan. Čitava radnja snimljena je u kupaonici. Snimanje je trajao četiri dana, a u tom periodu snimljeno je osam sati video materijala.

U prvih nekoliko kadrova kamera je bila u funkciji ogledala kako bi se naglasila fizička prisutnost protagonistice te je se na taj način upoznalo s publikom. Kod pojedinih kadrova korišten je donji rakurs koji u kombinaciji s naracijom naglašava psihološku superiornost protagonistice, npr. češljanje kose kao što vidimo na slici 3.1. Većina scena snimljena je u odrazu ogledala stavljajući protagonisticu u fokus radnje. Gornji rakurs je u funkciji naglašavanja njene psihičke rastrojenosti i depresije, slika 3.2. U svim kadrovima je korištena postojeća ambijentalna rasvjeta kupaonice, dok se u pojedinim kombinira sa svjetlošću svijeće.

Slika 3.1 Donji rakurs

Slika 3.2 Gornji rakurs

4. Postprodukcija

U fazi završne obrade snimljeni materijal se obrađuje i povezuje u jednu cjelinu. Filmski montažeri od snimljenog filmskog materijala stvaraju slikovnu i zvučnu skladnu cjelinu filmskog djela. Prema knjizi snimanja i redateljevim uputama samostalno obavljaju prvu verziju montaže (tzv. grubu montažu). Poslije grube montaže, prema redateljevim uputama, izrađuju konačnu verziju filma. Montažeri jako utječu na završni izgled filma jer određuju stil montaže, odnos sekvenci, ritam, trajanje i izmjenu kadrova, njihovu duljinu, montažne prijelaze itd...

U ovoj fazi također se dodaju specijalni zvučni i vizualni efekti te filmska glazba. U završnoj obradi filma „Dijagnoza f“ također je bilo potrebo naknadno dodavanje naracije.

4.1. Montaža

Montaža je izvršena u softveru Edius 6 koji je zbog svojih tehničkih mogućnosti bio najpogodniji. S obzrom da je film koncipiran kao crno bijeli, tehničko rješenje je ostvareno kroz plugin Magic bullet. Također, dodatno je naglašen kontrast. U samom Ediusu 6 korišteni su montažni prijelazi i crni kadar. Montažni prijelaz je granica tj. veza između dvaju kadrova u slijedu te je obilježen promjenom u promatranju. Razlikujemo kontinuirani (iz kadra u kadar prati se nadovezani nastavak jednog prizornog zbivanja) i diskontinuirani montažni prijelaz (pratimo sasvim drugi prizor, ili isto zbivanje koje nije u neposrednom nastavku, npr. elipsa koja je korištena u pojedinim kadrovima). Elipsa ispušta predvidljivi ili nezanimljivi dio zbivanja kako bi se sažela radnja filma. [5]

Montažni prijelazi su:

- Rez – trenutačni prelazak s jednoga kadra na sljedeći
- Pretapanje – prizor prethodnoga kadra postupno nestaje zatamnjem te se postupnim odtamnjem javlja prizor sljedećeg kadra
- Zatamnjemje – postupno nestajanje slike zamračivanjem
- Odtamnjemje – postupno pojavljivanje slike iz posve mračnog ekrana
- Zavjesa – rub novog kadra „izgurava“ sliku prethodnoga kadra

Tijekom montaže filma „Dijagnoza f“ rez je uvelike korišten kao montažni prijelaz zbog postizanja montažnog ritma. Također, korišteno je zatamnjemje i odtamnjemje te je između pojedinih kadrova umetnuti crni kadar. Određene sekvence filma su ubrzane/usporene te je zvuk usklađen s rezom što ga dodatno naglašava (npr. zvuk bacanja ruža, zvuk upaljača itd.) Potrebno je bilo sinkronizirati sliku sa naracijom i uz to uskladiti glazbu i zvučne efekte.

4.2. Filmska glazba

“Potražnja za originalnom filmskom glazbom veća je nego ikad prije - danas više nije dovoljno imati dvadesetak minuta glazbe ili pokoju prepoznatljivu melodiju za naglašavanje dramatičnih trenutaka u filmu, već često treba više od sat vremena glazbe”, piše Edwin Black u časopisu Film Score Monthly.

Film i glazba su dva autonomna područja umjetnosti, koja mogu jedno bez drugoga. Ima filmova bez glazbe, a kada je i sadrži najčešće je nema stalno. Uvođenje zvučnog filma omogućilo je uključivanje svakog zvuka u strukturu filma. Suočeni s različitim problemima neželjenih šumova, neželjenih refleksija zvuka i zvučnih rupa, filmaši su pronašli načina da nekako „pokriju“ ove neželjene efekte. Činili su to tako da su podložili filmsku glazbu preko svih scena. Popratna glazba je uspješno eliminirala tj. smanjila perceptibilnost neželjenih studijskih odzvuka, šumova i nedostatka ikakva zvuka. Potom, velik je dio zvukovne obrade preseljen u tzv. nasinhronizaciju. Nije se koristio „loš“ izvoran zvuk sa snimanja (loš po tome što je bio promjenjive jačine, čujnosti, često sa smetnjama drugih zvukova u ambijentu), nego se dijalog posebno snimao u zvučnom studiju pod optimalnim akustičkim uvjetima, a šumovi su se posebno nanosili kako bi se dobila kompletna zvučna slika.

Iako je popratna glazba mogla biti korisna u najranijem razdoblju nijemoga filma za pokrivanje buke u kinu, a u jednom razdoblju zvučnog filma za pokrivanje neželjenih zvučnih efekata ili odsutnosti željenih zvučnih efekata, nije korištena samo u tu svrhu. [6]

Kao i montaža, ona se velikom mjerom javlja u funkciji naracije. Filmska glazba stvara atmosferu tj. ugođaj pri gledanju filma te pokreće različite emocije kod gledatelja filma - uznemirava, zastrašuje, potiče različite osjećaje ugođe. Glazba nam može unaprijed reći kakav će biti karakter filma. Jedan od velikih problema kada je u pitanju filmska glazba i zvukovi su financije i autorska prava. Filmska glazba nije besplatna, a bez odgovarajućih pratećih zvukova i pozadinske filmske muzike, teško se postiže "filmska" atmosfera. Srećom, postoji veliki broj web stranica koje nude filmsku glazbu besplatno ili za neznatnu naknadu.

Za film „Dijagnoza f“ korištena je besplatna glazba skinuta sa stranice „Royalty Free Music - JewelBeat.com“ imena „Horror ambient“. Glazba ne prati cijeli film te je u drugom planu za razliku od naracije. U nekim dijelovima prisutna je samo naracija dok filmska glazba tokom cijelog filma ima ulogu stvaranja ambijenta.

4.3. Naracija u filmu

U filmu „Dijagnoza f“ filmska naracija nosi ključnu ulogu, stoga je u prvom planu. Kroz čitavu radnju ona je u samom fokusu – daje nam uvid u psihološko stanje protagonistice što i jest tema filma. Cijeli film je baziran na monologu koji je naknadno sniman i sinkroniziran s video materijalom, dok je obrada zvuka izvršena u programu za montažu Edius 6. Od zvučnih efekata korištena je jeka kako bi publika kvalitetnije percipirala naraciju – postaje očito da je monolog u funkciji misli, stoga gledatelj ima osjećaj da mu protagonistica daje uvid u svoju svijest. U nekim dijelovima naracija je u funkciji „smetnje“ što dolazi do izražaja prije početka i na kraju crnog kadra gdje se monolog naglo prekida.

Zbog dodatnog naglašavanja njenog psihološkog stanja za potrebe naracije korišten je muški glas kojeg je dao zagrebački pisac Marko Pavlovski. Sam karakter protagonistice definiran je kroz situacije koje je prolazio, a gdje su u prvom planu muško-ženski odnosi. Muški glas u naraciji stoga pojačava efekt utjecaja muške ličnosti na njeno psihološko stanje.

4.4. Specijalni efekti

Nakon izvršene montaže i obrade zvuka dodan je specijalni efekt u obliku smetnje koja se mjestimično pojavljuje tijekom cijelog filma. Korišten program je Adobe After Effects CS6. Specijalni efekt u obliku smetnje očituje se pomicanjem video slike lijevo - desno tako zvani „Twitch effect“ koji je korišten u obliku plug-ina samog programa.

Twitch efekt najčešće se pojavljuje na početku ili na kraju kadra uvodeći nas tako u njegovu promjenu. Također, on je prisutan i tijekom trajanja pojedinih kadrova kako bi zadržao vizualnu koncentraciju gledatelja. Njegova uloga je dodatno naglašavanje psihičkog stanja protagonistice tj. njene emocionalne rastrojenosti koju kroz metaforu možemo prikazati u obliku smetnje. Tijekom efekta dodatno je naglašen zvuk u filmu kako bi se pojačao doživljaj samog efekta tj. smetnje.

5. Zaključak

Cjelokupni rad na projektu filma „Dijagnoza f“ zahtijevao je veliku pripremu i objedinio je mnoge praktične vještine naučene tokom studija – izradu knjige snimanja, snimanje, montaža, obrada i oblikovanja zvuka i slike.

Izrada knjige snimanja zahtijevala je osmišljavanje redateljskog koncepta i scenarija. Nakon toga bilo je potrebno, uzimajući u obzir lokaciju i uvjete snimanja, oblikovati knjigu snimanja kako bi se olakšao posao cijelom filmskom timu.

Sljedeći korak sastojao se od snimanja video materijala. Taj je postupak trajao četiri dana i odvijao se u privatnom stanu u Koprivnici. Prikupljeno je 8 sati video materijala. Prije procesa same montaže bilo je potrebno temeljito pregledati snimljeni materijal te pomno izabrati kadrove koji će zadovoljiti potrebe projekta.

Postprodukcija odvijala se u Zagrebu. Ona se sastojala od montaže te oblikovanja i obrade slika i zvuka. Ti su se postupci odradili u software-u Edius 6, dok su specijalni efekti dodani naknadno u programu Adobe After Effects.

Sam projekt od početka do kraja zahtijevao je profesionalnu suradnju cijelog tima. Kameru potpisuje studentica Mara Koceva, glumu Vlatka Adžić, a naraciju Marko Pavlovski. Predviđena eksploatacija filma „Dijagnoza f“ je na filmski festivalima kratkog igranog i eksperimentalnog filma te filmski revijama

6. Literatura

Doktorski, magistarski i diplomski radovi::

- [1] Hrvoje Turković, Avangardne tendencije u Hrvatskoj: Hrvatski eksperimentalni film šezdesetih i videoumjetnost sedamdesetih kao avangardno krilo modernizma, Znanstveni rad, ADU, Zagreb, 2007.

Internet izvori:

- [2] <http://wol.jw.org/hr/wol/d/r19/lp-c/102005322#h=6>, dostupno 21.08.2015.
[3] <http://www.scenarij.adu.hr/?q=node/145>, dostupno 1.09.2015
[4] <http://kresimirmikic.com/filmski-plan>, dostupno 2.09.2015
[5] <http://film.lzmk.hr/clanak.aspx?id=1121>, dostupno 02.09.2015.

Doktorski, magistarski i diplomski radovi:

- [6] Hrvoje Turković, Kompenzacijska teorija funkcije filmske glazbe, Znanstveni rad, ADU, Zagreb, 2007.

Popis slika

Slika 3.1 Donji rakurs, Izvor: Film "Dijagnoza f".....	38
Slika 3.1 Gornji rakurs, Izvor: Film "Dijagnoza f"	38

Prilozi

DVD - Kratkometražni film „Dijagnoza f“